

Nowe zawody

Szybki postęp cywilizacyjny i technologiczny powoduje pojawianie się nowych zawodów na rynku pracy. Nierzadko polega to wyłącznie na przekształceniu nazwy lub nadaniu nazwy anglojęzycznej, co może wpływać na pewien stopień dezorientacji odnośnie zakresu obowiązków oraz stawianych wymagań. Czasem zmiana dotyczy rozszerzenia oferty lub rozszerzenia możliwości zatrudnienia, np. przyzwolenie na wykonywanie zawodu przez kobiety, jak to ma miejsce w przypadku pracy pilota samolotu. Dla osoby, która zastanawia się nad wyborem ścieżki kariery zawodowej niezwykle ważne jest posiadanie wiedzy o nowych profesjach i możliwościach zatrudnienia, dlatego przedstawiamy poniżej krótką charakterystykę wybranych – stosunkowo nowych zawodów.

Akustyk biur – zatrudniona na tym stanowisku osoba zajmuje się tworzeniem i wyposażeniem komfortowego i akustycznego biura (np. call center i sal konferencyjnych), przy maksymalnym zmniejszaniu wydatków na inwestycję. Na tym stanowisku ważna jest wiedza na temat czynników akustycznych wpływających na komfort pracy w biurze, umiejętność zmniejszenia kosztów tworzenia i działania biura, wiedza o tym, jak dźwięk wpływa na funkcjonowanie pracownika i biura oraz umiejętność szacowania ekonomicznych wyborów najmowanej przestrzeni. Ważna jest również znajomość potrzebnych parametrów budowlanych oraz wiedza na temat systemów nagłośnienia w budynkach biurowych w kontekście bezpieczeństwa i użyteczności. Akustyk biur zajmuje się aranżacją akustyczną biura w celu zmaksymalizowania wydajności pracowników (dokonuje takiej aranżacji biura, aby pracownicy nie przeszkadzali sobie nawzajem). Może to się wiązać ze stosowaniem materiałów dźwiękochłonnych (np. sufity podwieszane, panele ścienne, ekrany międzystanowiskowe). W wykonywaniu tej profesji wymagane jest wykształcenie wyższe techniczne (np. architektura, fizyka).

Audytor energetyczny – osoba dokonująca charakterystyki energetycznej budynków i oceniająca jej stan pod względem aktualnych wymogów i przepisów. Wydaje certyfikat energetyczny budynku, który w dużym stopniu wpływa na wartość danego budynku czy mieszkania. Od roku 2009 na mocy znowelizowanego prawa budowlanego, każdy budynek oddawany do użytkowania, sprzedaży lub wynajmu musi posiadać certyfikat energetyczny, który określa klasę zapotrzebowania energetycznego budynku. Aby zostać audytorem należy posiadać dyplom studiów magisterskich na kierunku technicznym oraz ukończyć kurs lub studia podyplomowe, składające się z minimum 50 godzin zajęć (teoretycznych i praktycznych) dotyczących podstaw prawnych certyfikacji, praktycznego certyfikowania budynku oraz opracowywania dla niego świadectwa (wg Rozporządzenia Ministerstwa Budownictwa). Szkolenia dla osób starających się o nadanie uprawnień do wydawania świadectw energetycznych budynków przeprowadzane są na ich własny koszt.

Barista – specjalista od wszystkich rodzajów i wszelkich sposobów parzenia kawy, „znawca kawy”. Zajmuje się selekcją, przestrzega zasad właściwego dla danego gatunku kawy parzenia oraz podaje kawę. Zna również wszystkie gatunki mleka; przygotowuje także kawy artystyczne (warstwowe). Zajmuje się całym procesem przygotowywania kawy począwszy od odpowiedniego dobrania mieszanki ziaren poprzez odpowiednie ich zmielenie, czas parzenia, stopień ubicia, po odpowiednią temperaturę i ciśnienie wody w ekspresie. Organizacja Speciality Coffee Association of Europe (SCAE) jest organizatorem Mistrzostw Polski Baristów oraz World Barista Championship, które są największymi i najbardziej

prestżowymi wydarzeniami w branży kawowej. Kursy dla baristów organizowane są przez różne placówki szkoleniowe i obejmują m.in. zagadnienia dotyczące kultury picia kawy, techniki przygotowywania kawy, metody parzenia kawy, użytkowania i konserwacji sprzętu.

Brand Manager – „opiekun marki”, menedżer marki; osoba zarządzająca projektami i procesami dotyczącymi danej marki produktu. Stoi na czele zespołu lub zespołów odpowiedzialnych za powodzenie rynkowe powierzonego „podmiotu” (produktu). Zakres obowiązków brand managera zależy od produktu, którym się zajmuje. Osoba ta przeprowadza wszelkie działania związane z wprowadzeniem danego produktu na rynek. Dopasowuje cenę, organizuje i koordynuje kampanię reklamową, przeprowadza akcje promocyjne, opracowuje całą strategię wprowadzania marki na rynek i sposobów jej dystrybucji. Ponadto przeprowadza analizy rynkowe i tworzy różnego rodzaju raporty ze zrealizowanych przedsięwzięć. Zajmuje się również istniejącymi już na rynku markami – chodzi wówczas o utrwalenie bądź poprawę ich pozycji. W zawodzie tym konieczne są cechy przywódcze, opanowanie, umiejętność współpracy i sprawnej organizacji czasu. W przypadku pracy w dużych firmach preferowane jest wyższe wykształcenie na kierunku menedżerskim i przynajmniej kilkuletnie doświadczenie zawodowe.

Broker informacji – infobroker, osoba zbierająca informacje na potrzeby firmy czy instytucji, zgodnie z jej wytycznymi. Pracuje z każdym źródłem informacji – począwszy od Internetu, telewizji, archiwów, poprzez banki danych, książki, czasopisma. Broker informacji analizuje dziesiątki dokumentów w poszukiwaniu tego, czego dotyczy otrzymane przez niego zlecenie. Tworzy raporty, analizy, zestawienia. Może także prowadzić szkolenia w zakresie wyszukiwania i opracowywania informacji. Jest to profesja wymagająca ogromnej cierpliwości i predyspozycji do pracy z danymi, ponadto systematyczności i dokładności. Może przydać się specjalistyczne wykształcenie, a przede wszystkim umiejętność tworzenia baz danych i posługiwania się nimi. Aby efektywnie pracować jako broker, należy mieć także dostęp do komercyjnych baz danych. Profesja ta jest wolnym zawodem, choć coraz częściej zdarza się, że duże firmy zatrudniają brokerów na etacie.

Coach – osoba pomagająca klientowi w osiągnięciu „wyżyn możliwości” w życiu (life coach), karierze (career coach), biznesie (business coach – dla menedżerów średniego szczebla), organizacji (executive coach – dla najwyższej kadry kierowniczej), sporcie (sport coach). Jej głównym zadaniem jest odkrycie potencjału człowieka przez umiejętne zadawanie pytań i pomoc w odnalezieniu odpowiedzi, rozwiązań. Warto zaznaczyć, że coach to nie to samo co trener. Jego zadaniem nie jest szkolenie, dawanie wskazówek czy przekazywanie wiedzy, lecz pomoc w osiągnięciu zaplanowanych celów czy sformułowaniu celów poprzez maksymalne zaktywizowanie potencjału, „wydobycie wiedzy w samym sobie” oraz wzbudzenie motywacji do działania. Trener daje wskazówki, rady, coach natomiast stoi na stanowisku, że każdy posiada w sobie odpowiednie zasoby, aby rozwiązać wszelkie problemy – trzeba tylko do tych zasobów dotrzeć. Coach nie uczy (tak jak trener), tylko inspiruje. Międzynarodowa Federacja Coachingu (ICF) określiła standardy dotyczące kształcenia w tym zawodzie na różnych poziomach zaawansowania. Aby zostać profesjonalnym coachem, należy ukończyć szkolenie (najlepiej w szkole posiadającej akredytację ICF).

Content manager – kierownik ds. zawartości serwisów internetowych; osoba zarządzająca zawartością stron internetowych. Współpracuje z wszystkimi osobami, które zajmują się tworzeniem strony. Oprócz umiejętności technicznych, ważna jest tu także umiejętność współpracy w zespole oraz umiejętność selekcji informacji. Coolhunter – „łowca trendów”, osoba zajmująca się głównie obserwowaniem trendów panujących w danej grupie społecznej. Coolhunter jest jednym z ogniw „łańcucha badań” marketingowych. Jego praca polega na obserwowaniu zachowań i zwyczajów młodych ludzi w klubach, na różnego rodzaju imprezach i koncertach – w celu wyławiania trendów modnego stylu życia. Jakie nosi się buty, fryzury, co zamawia się do picia oraz jakich nowych słów używa się w rozmowach? Te informacje są przekazywane specjalistom od marketingu, którzy wykorzystują je przy tworzeniu nowych marek. Coolhunterzy pracują m.in. dla firm odzieżowych, obuwniczych, kosmetycznych. Obecnie w Polsce na pracę w tej profesji mogą liczyć głównie ludzie młodzi i to przede wszystkim w Warszawie. Coolhunting to wbrew pozorom zawód dla specjalnej grupy ludzi, którzy charakteryzują się między innymi łatwością nawiązywania kontaktów i odpowiednim stylem. To profesja przede wszystkim dla osób potrafiących przeniknąć do danej grupy, poznać jej zwyczaje i upodobania oraz zdobyć w niej popularność i uznanie. Aby zyskać miano coolhuntera – poza odpowiednimi cechami charakteru – należy odpowiednio się prezentować tzn. dobrze się ubierać, dbać o siebie, bywać w różnych miejscach – pubach, dyskotekach, kawiarniach oraz mieć szerokie zainteresowania. Trzeba również – co oczywiste – znać się na modzie oraz na nowych trendach.

Copywriter – osoba pisząca teksty do reklam radiowych, prasowych i telewizyjnych (pisze tzw. „slogany reklamowe”). Uczestniczy w całym procesie tworzenia reklamy począwszy od ustalenia treści graficznego motywu ogłoszenia czy ulotki, poprzez tworzenie tekstów reklamowych, scenariuszy filmów reklamowych, spotów radiowych, dopasowywanie muzyki do reklam. Copywriter współpracuje przy tworzeniu reklamy z całym zespołem, m.in. z grafikami, dyrektorem kreatywnym. W tej profesji ważna jest zatem umiejętność współpracy z innymi, ale też umiejętność samodzielnej organizacji pracy. Praca copywritera to przede wszystkim praca wymagająca ogromnych pokładów kreatywności, nie przypisana do konkretnego schematu, lecz bazująca na wizji, pomysły, koncepcji, mająca swój początek zwykle na czystej kartce papieru. Nie jest tu wymagane konkretne wykształcenie, ale zwykle wiedza z zakresu reklamy czy marketingu jest bardzo przydatna i ułatwia tego typu pracę. Jest to profesja bazująca przede wszystkim na możliwościach, umiejętnościach, talencie. Nie da się jej „wyczytać” oraz wykonywać w sposób rutynowy czy schematyczny.

Doradca finansowy – to stosunkowo młoda profesja w naszym kraju. Doradca finansowy zajmuje się dopasowywaniem oferty banków (kredyty, fundusze inwestycyjne, lokaty, itp.) do potrzeb klienta po wcześniejszym ich zbadaniu. W tym zawodzie wskazane jest wykształcenie ekonomiczne, jednak nie jest ono niezbędne. Aby wykonywać ten zawód należy posiadać wykształcenie wyższe, najlepiej z zakresu bankowości i finansów, ekonomii. Liczy się tu na bieżąco aktualizowana wiedza dotycząca bankowości, finansów, notowań na giełdzie (w przypadku funduszy, które są obecne na giełdzie), a także podatkach czy prawie spadkowym. W zależności od specyfiki miejsca doradztwo finansowe może wiązać się z zawężeniem ścieżki specjalizacji (np. doradca kredytowy, doradca podatkowy). Ważne są także predyspozycje interpersonalne, dotyczące nawiązywania kontaktu z ludźmi, udzielania porad i wskazówek, radzenia sobie w sytuacjach trudnych (wymagający klienci).

Doradca ds. żywienia – osoba dopasowująca i przygotowująca dla klienta odpowiednią dietę oraz dodatkowe zalecenia (np. ruch, gimnastykę) zależnie od dokonanej wcześniej diagnozy: pomiaru ilości tkanki tłuszczowej i mięśni w organizmie, poznania stylu i trybu życia, stanu zdrowia, upodobań kulinarnych, wcześniejszych doświadczeń z dietą, itd. Do wykonywania tego zawodu uprawnia m.in. ukończenie dietetyki. Dietetykę można studiować na uniwersytetach przyrodniczych, niektórych akademiach medycznych. Wśród cech charakteru, niezbędnych w tym zawodzie wymienić należy przede wszystkim otwartość, komunikatywność, umiejętność współpracy z ludźmi, empatię, tolerancyjność, cierpliwość. Ponieważ zadaniem doradcy ds. żywienia jest wspomaganie procesu leczenia za pomocą doboru określonego rodzaju diety – osoba pracująca na tym stanowisku powinna także bardzo dobrze radzić sobie we współpracy z innymi specjalistami, np. lekarzami czy rehabilitantami.

Fundraiser – inaczej specjalista ds. pozyskiwania funduszy dla organizacji pozarządowych; osoba pozyskująca pieniądze od osób indywidualnych, firm, instytucji rządowych i samorządowych. Aby zostać fundraiserem należy ukończyć szkolenie prowadzone przez Polskie Stowarzyszenie Fundraisingu. Obejmuje ono zagadnienia dotyczące określania grupy docelowej, metod dotarcia do grupy, wyboru narzędzi, przygotowania planu działania. Podporządkowane jest 5 podstawowym zasadom, na którym oparty jest Kodeks Etyczny Fundraisingu: zasadzie uczciwości, szacunku, konsekwencji, empatii, przejrzystości. Do wykonywania tej profesji niezbędne są ponadto takie cechy jak: otwartość, umiejętność nawiązywania kontaktów, umiejętność efektywnej i sprawnej komunikacji, wytrwałość, systematyczność, umiejętność argumentowania i przekonywania.

Groomer – inaczej „psi fryzjer” lub też po prostu specjalista od pielęgnacji zwierząt, zwłaszcza rasowych (przede wszystkim strzyżenie, ale też kąpiel, suszenie, podstawowe zabiegi pielęgnacyjne, czesanie). Jest to profesja stosunkowo młoda w Polsce, zarezerwowana dla prawdziwych pasjonatów zwierząt rasowych. Aby zostać groomerem należy ukończyć kurs, najlepiej taki, który kończy się uzyskaniem certyfikatu MGC (Master Groomer Certificate) i jest honorowany również za granicą. Kurs ten trwa 12 tygodni.

Hipoterapeuta – terapeuta, który prowadzi rehabilitację różnych schorzeń z udziałem koni. Może np. pracować z dziećmi z porażeniem mózgowym umożliwiając im jazdę czy wykonywanie ćwiczeń na koniach. W tym zawodzie bardzo ważna jest dobra kondycja organizmu i stan zdrowia: praca odbywa się na świeżym powietrzu w różnych warunkach pogodowych. Warunkiem jej wykonywania jest również umiejętność jazdy konnej i zamiłowanie do tych zwierząt. Zawód ten wymaga wrażliwości i empatii, ale także stanowczości. Aby go wykonywać, niezbędne jest ukończenie szkolenia, do którego potrzebne jest minimum wykształcenie średnie. Kurs na hipoterapeutę poprzedza egzamin z jeździectwa, podczas kursu odbywają się wykłady z medycyny, hipologii, rehabilitacji, psychologii, pedagogiki i hipoterapii. Po egzaminach z tych przedmiotów odbywają się praktyki na terenie wyznaczonych ośrodków. Szkolenie kończy ustny egzamin, który daje tytuł instruktora rekreacji ruchowej ze specjalnością hipoterapia.

Key account manager – kierownik ds. kluczowych klientów (KAM); podobnie jak w przypadku brand managera stanowisko związane z zarządzaniem procesami i projektami (jednak również ludźmi w przypadku branży FMCG – dóbr szybkozbywalnych oraz branży ubezpieczeniowej, gdzie KAM koordynuje pracę przedstawicieli handlowych i

sprzedawców). Osoba ta sprawuje opiekę nad klientami korporacyjnymi, poprzez doradzanie im, negocjacje, sprzedaż produktów czy usług. Dokonuje także analizy rynkowej branży, konsumentów, konkurencji, opracowuje raporty marketingowe i cenowe, akcje promocyjne, przygotowuje umowy. Spędza minimum 10 godzin tygodniowo u istniejących lub potencjalnych klientów. Aby ubiegać się o to stanowisko należy posiadać przynajmniej 2 letnie doświadczenie w pracy przedstawiciela handlowego czy specjalisty ds. promocji i marketingu. Wymagane jest wykształcenie wyższe (przede wszystkim ekonomiczne, ale w przypadku innych branż – np. techniczne), dobra znajomość języka angielskiego, bardzo dobra prezencja, odporność na stres, dyspozycyjność, umiejętności negocjacyjne.

Konsultantka ślubna – tak zwana wedding planner, jest osobą odpowiedzialną za wszelkie przygotowania do ślubu i wesela. W związku z rosnącym zapotrzebowaniem na tego typu profesję zaczynają powstawać kursy szkolące w tym zakresie. Konsultantka ślubna powinna posiadać wiedzę dotyczącą obsługi klienta, w tym radzenia sobie w trudnych, emocjonujących sytuacjach, opieki nad klientem w trakcie przygotowań do ślubu i wesela, formalności ślubnych, aranżacji i dekoracji miejsca, tradycji ślubnych oraz szerokie rozeznanie w branży ślubnej. Jest bowiem odpowiedzialna za załatwianie wszelkich spraw, począwszy od pomagania w wyborze sukni ślubnej, skończywszy na pomaganiu w wyborze koloru zaproszeń czy wystroju kościoła. Do wykonywania tej profesji przydatne są takie cechy charakteru jak przede wszystkim umiejętność współpracy z ludźmi, efektywna komunikacja, umiejętność negocjacji, umiejętność radzenia sobie w sytuacjach stresowych, cierpliwość oraz tolerancja.

Mechatronik – specjalista w zakresie wytwarzania urządzeń stanowiących kombinację mechaniki precyzyjnej, elektroniki, automatyki i robotyki oraz informatyki. Jest to zawód dla osób posiadających zainteresowania techniczne, przede wszystkim z zakresu projektowania, konstruowania i budowania maszyn i urządzeń. To zawód dla osób zainteresowanych robotyką, sztuczną inteligencją, mikroukładami, robotami sterowanymi numerycznie. Mechatronik znajdzie zatrudnienie w przemyśle elektromaszynowym, elektronicznym, motoryzacyjnym, lotniczym. Może tam mieć do czynienia z układami sterowania pojazdami, zaawansowanym technologicznie sprzętem gospodarstwa domowego, aparaturą medyczną. Może zajmować się m.in. wdrażaniem i nadzorem eksploatacji zautomatyzowanych i zrobotyzowanych procesów przemysłowych, pracować w serwisach dużych firm technicznych. Aby zostać inżynierem w tym zawodzie, a tym samym uzyskać wyższe wykształcenie, należy podjąć studia na uczelni technicznej na kierunku mechatronika.

Mediator sądowy – osoba nie zaangażowana w konflikt, która za pomocą określonych procedur mediacyjnych pomaga stronom dojść do porozumienia poza salą sądową. Ugoda, która jest zawarta przed mediatorem, zostaje zatwierdzona przez sąd i wtedy ma moc ugody zawartej przed sądem. Na mocy ustawy mediatorem może zostać osoba mająca pełną zdolność do czynności prawnych, korzystająca w pełni z praw publicznych. Wykształcenie prawnicze nie jest tu konieczne, choć może być pomocne w przypadku mediacji z zakresu sporów gospodarczych. W przypadku konfliktów rodzinnych pożądanym jest wykształcenie psychologiczne, pedagogiczne, socjologiczne czy z zakresu resocjalizacji. Wyróżnia się kilka rodzajów mediacji, co daje możliwość wyspecjalizowania się w wąskim zakresie spraw, m.in. mediacje rodzinne, cywilne, pracownicze, gospodarcze, społeczne, karne. Oprócz wykształcenia ważne są też cechy osobowościowe, zwłaszcza umiejętność efektywnego komunikowania się z innymi – nawiązywania i podtrzymywania kontaktu, umiejętność

sluchania, umiejętność precyzyjnego wyrażania swoich myśli, umiejętność radzenia sobie w sytuacjach trudnych – konfliktowych, empatia, odporność na stres. Aby zostać mediatorem sądowym należy mieć ukończone 26 lat oraz kurs lub studia podyplomowe w tym zakresie.

Merchandiser – reprezentant danej marki produktów w miejscu ich sprzedaży. Jego zadaniem jest dbanie o ich ekspozycję w taki sposób, aby wpływała ona na wyniki sprzedaży. Osoba taka zatem powinna posiadać wiedzę z zakresu sprzedaży i marketingu towarów oraz umiejętność dokonywania negocjacji w zakresie godzenia interesów swojego pracodawcy z interesami właściciela danej sieci sklepów czy sklepu. Merchandiser obejmuje swoją opieką określoną ilość sklepów w danym rejonie, które regularnie odwiedza. Kontroluje wówczas asortyment, sprawdza ilość towaru, zajmuje się zamówieniami i zwrotami, organizuje imprezy promocyjne, sporządza raporty dotyczące potrzeb i opinii klientów oraz ofert konkurencji. Aby zostać merchandiserem wskazane jest wykształcenie z zakresu handlu, sprzedaży, marketingu. Aby ubiegać się o to stanowisko pracodawcy nierzadko za kryterium stawiają wcześniejsze posiadanie doświadczenia w sprzedaży.

Maitre d'hotel – szef hotelu, co zwykle w praktyce oznacza szef sali restauracyjnej. Osoba, która wita gości, pomaga i wskazuje im stolik, oferuje specjalności kuchni oraz dobiera trunki. Ponadto pilnuje, aby gościom niczego nie brakowało i żeby byli zadowoleni. Cały czas obserwuje klientów, jednak musi zachowywać się w sposób taktowny i dyskretny. Musi równocześnie utrzymać dystans i pewną bliskość – dlatego aby wykonywać tę profesję należy mieć co najmniej kilkuletnie doświadczenie w pracy na sali restauracyjnej przy bezpośredniej obsłudze klienta. Ważna jest także elastyczność, umiejętność odnalezienia się w różnych sytuacjach, radzenia sobie w sytuacjach problemowych (w tym z tzw. trudnymi klientami). Niewątpliwą zaletą tego stanowiska jest brak możliwości popadnięcia w rutynę: klienci zawsze się zmieniają, co wymusza również indywidualne podejście do każdego z nich. Maitre d'hotel pracuje w systemie zmianowym, również w święta. Aby wykonywać ten zawód, należy posiadać minimum dyplom technika hotelarstwa. Niezbędna jest także dobra znajomość języków obcych.

Mystery Shopper/Client – „tajemniczy klient”, osoba pracująca na rzecz danej firmy, badająca poziom i jakość obsługi klienta – np. w restauracji, sklepie, hotelu. Mystery client jest często klientem, który stawia celowo nieświadomemu sytuacji pracownika w okolicznościach wymagających np. rozwiązania jakiejś sytuacji problemowej, szybkiego zareagowania czy pomocy niezadowolonemu lub np. agresywnemu klientowi. Po wykonaniu badania mystery client wypełnia odpowiedni formularz oraz dokonuje zapisu swoich spostrzeżeń oraz przesyła te informacje do swojego pracodawcy. Do wykonywania tej profesji potrzebne są umiejętności nawiązywania kontaktu, elastycznego dopasowywania się do zmieniających się okoliczności, a także pewnego rodzaju umiejętności aktorskie – wchodzenia w rolę różnego typu klientów.

Optometrysta – osoba dokonująca pomiarów parametrów układu wzrokowego za pomocą specjalistycznych urządzeń i tablic w celu dokonania diagnozy oraz korekty jego chorób (m.in. za pomocą okularów czy soczewek kontaktowych). Optometrysta nie musi posiadać wykształcenia medycznego. Wskazane są jednak studia związane z fizyką, następnie studia podyplomowe o kierunku optometria. Można także, co umożliwiają niektóre uczelnie, wybrać od razu specjalność optometria (często określaną również jako optyka okularowa) na kierunku fizyka. Profesja ta wymaga zatem zainteresowań i uzdolnień technicznych,

umiejętności analitycznych, dobrego zmysłu obserwacji, a ponadto dokładności, cierpliwości i systematyczności.

Payroll manager – kierownik ds. kadrowo-płacowych, menedżer ds. wynagrodzeń. Osoba zarządzająca systemem wynagrodzeń i wszelkimi sprawami, które wiążą się z płacami (zasiłki chorobowe, opiekuńcze, rodzinne, wychowawcze, pielęgnacyjne). Ponadto do jego obowiązków należy tworzenie i uaktualnianie systemu dokumentacji pracowniczej, listy płac, realizacji spraw kadrowych (urlopy, zaświadczenia, świadectwa pracy, zawieranie umów, pracownicze ubezpieczenia grupowe. Do jego zadań należy także informowanie pracowników o wszelkich zmianach w przepisach dotyczących płac, urlopów, umów. Osoba na tym stanowisku sporządza również raporty dla instytucji oraz sprawdza zgodność procedur z wymogami prawnymi. Aby wykonywać ten zawód należy posiadać wyższe wykształcenie, najlepiej z zakresu ekonomii (finanse, rachunkowość), dodatkowo należy posiadać kilkuletnie doświadczenie na stanowiskach administracyjnych w dziale wynagrodzeń, doskonale znać prawo pracy, programy finansowo-księgowo oraz kadrowo-płacowe. Przydatnymi w tym zawodzie cechami są odporność na stres, dokładność, sumienność, umiejętność samodzielnej organizacji pracy.

Personal shopper – osobista stylistka: jej zadaniem jest „dokonanie rewolucji” w naszej garderobie. Nadrzędnym celem tej osoby jest wykreowanie nowego wizerunku/image’u klienta. Wiąże się z tym projektowanie fryzur, dodatków zarówno dla zwykłych klientów, jak też znanych osób. Pomocna okazuje się w tym znajomość historii sztuki, malarstwa, rzeźby czy proporcji i anatomii ciała ludzkiego. Stąd też w profesji tej preferowane jest wykształcenie artystyczne, zwłaszcza że zaczyna zmieniać ona formę z dodatkowego źródła dochodu na samodzielny zawód. Umiejętności w tym zakresie pogłębia się biorąc udział w kursach stylizacji prowadzonych np. przez specjalistów pracujących dla przemysłu filmowego. Niezbędna w tej profesji jest znajomość mody i prestiżowych sieci sklepów w kraju i za granicą. Osobista stylistka doradza osobom ze świata polityki i biznesu, pracuje zatem mając na uwadze zasadę dyskrecji. Najlepszym krawcom zleca szycie strojów na indywidualne zamówienia. Nadzoruje także sesje zdjęciowe i wykonywanie portretów klientów.

Programista gier komputerowych – inżynier oprogramowania zajmujący się tworzeniem gier komputerowych lub programów podobnego typu. Uczestniczy w całym procesie tworzenia gier, dokonuje modyfikacji i poprawek. Pracuje w zespole, nad którym nadzór sprawuje główny programista. Tworzy kod używający zasobów gry, natomiast same zasoby są tworzone przez grafików, muzyków, itp – stąd też umiejętność efektywnej współpracy z innymi, skutecznej komunikacji jest tu niezbędna. Wskazane jest także wykształcenie techniczne z branży informatycznej, bardzo dobra znajomość języków programowania (np. Java), doświadczenie w programowaniu gier. To zawód polegający na wykonywaniu pracy wymagającej dużego nakładu czasu, cierpliwości, odporności na stres i wytrwałości, a przede wszystkim innowacyjności i kreatywności. Bardzo często wiąże się także z pracą po godzinach, zwłaszcza gdy zbliża się termin wydania gry, zatem nierzadko trudno w tym zawodzie o stały i zaplanowany rozkład dnia oraz systematycznie poświęcany czas dla bliskich.

Rezydent – przedstawiciel biura podróży, reprezentujący firmę w docelowym miejscu; „łącznik” biura podróży z klientem. Inaczej określanymi jako pracownik biura podróży

przebywający w miejscu destynacji – czyli w miejscu, do którego przybywają turyści. Jego zadaniem jest przede wszystkim opieka nad grupą oraz dbanie o wizerunek i interesy biura podróży. Niektóre biura podróży dzielą pracę rezydenta na węższe specjalizacje: pilotów – dbających o komfort wypoczynku gości, zajmujących się przewozem z i na lotnisko, pełniących dyżury w hotelach, rozwiązujących pojawiające się problemy gości; service managerów – nadzorujących pracę pilotów oraz wypełnianie przez kontrahentów biura warunków zawartej z nim umowy; animatorów – zajmujących się prowadzeniem zajęć sportowych i kulturalnych. W tym zawodzie pomocne jest wykształcenie w zakresie turystyki. Aby zostać rezydentem, należy ukończyć kurs. Należy także posiadać odpowiednie cechy charakteru, wśród których liczy się przede wszystkim otwartość, łatwość nawiązywania kontaktów, umiejętność występowania przed grupą, umiejętność radzenia sobie w sytuacjach problemowych, opanowanie, rozwaga. Trzeba także być osobą z pozytywnym nastawieniem, gdyż ma ono niewątpliwie również wpływ na samopoczucie klientów biura podróży.

Showrunner – przewodnik Writers Guild of America, który jest skierowany do młodych scenarzystów tłumaczy rolę showrunnera jako osoby, która „odpowiada za preprodukcję, produkcję i postprodukcję. Innymi słowy, za wszystko”. Showrunner nadzoruje cały proces tworzenia serialu (nie filmu!): od kompletowania zespołu scenariuszowego do akceptowania dodawanych na końcu efektów specjalnych. Aczkolwiek należy pamiętać, że showrunner showrunnerowi nie równy – w zależności od jego specjalizacji i zaangażowania w dany projekt jego funkcja może się różnić, łącznie z zasługami jakie wnosi dla produkcji danego serialu. Showrunner nie musi być specjalnie wyznaczoną funkcją – może być jednocześnie np. producentem. Charakterystyczna dla tego zawodu i branży jest konieczność pracy w zespole, przez co trudno określić głównego twórcę danej produkcji – inaczej niż w przypadku filmów, gdzie wiadomo, kto jest reżyserem, kto scenarzystą. Tworzenie serialu różni się od filmu również tym, że w jego trakcie – gdy trwa np. 6 sezonów – nad jego realizacją może pracować kilku reżyserów, jednak to właśnie showrunner jest osobą, która czuwa, aby praca wszystkich osób była spójna. Mimo, że póki co ten zawód nie istnieje w powszechnej świadomości jego znaczenie stale rośnie. Każdy showrunner charakteryzuje się swoim stylem, wyczuciem estetycznym, poziomem kreatywności, co w efekcie końcowym ma ogromny wpływ na produkcję i jej powodzenie.

Spokesman – rzecznik prasowy: osoba odpowiedzialna za całokształt informacji dotyczących firmy czy urzędu, która jest przekazywana do mediów. Odpowiada także za budowanie strategii firmy względem mediów. Pełni rolę informacyjno-reprezentacyjną, zarządza informacjami na temat firmy, przygotowuje oświadczenia władz firmy oraz sporządza raporty dotyczące informacji zwrotnych na jej temat, organizuje konferencje prasowe, zajmuje się udzielaniem telefonicznych odpowiedzi. Osoba pełniąca tę funkcję musi posiadać odpowiednie cechy charakteru, m.in. umiejętność radzenia sobie w sytuacjach trudnych (bardzo ważną rolę pełni podczas momentów przełomowych czy w sytuacjach kryzysowych). Musi być także otwarta, reprezentacyjna, „medialna”, komunikatywna, musi posiadać umiejętność elastycznego dopasowywania się do sytuacji. Nadrzędną umiejętnością jest natomiast umiejętność prowadzenia rozmowy (zna odpowiedź na każde pytanie, a jeśli nie – to nie daje się w ten sposób wyprowadzić z równowagi), a także negocjacji, perswazji. Wskazane jest wykształcenie wyższe z zakresu public relations, gdzie przekazywane są

treści związane z komunikacją i przepływem informacji, a także tematyka dotycząca historii prasy, radia i telewizji czy też marketingu politycznego.

Statysta – osoba nie będąca aktorem, ale uczestnicząca w produkcji filmów, spektakli, reklam, odgrywająca proste role (towarzyszące rolom aktorów pierwszo i drugoplanowych). Aby zostać statystą należy zapisać się do agencji statystów/aktorskiej. Agencja współpracuje ze środowiskiem filmowo-telewizyjnym i realizuje zlecenia dotyczące zapotrzebowania na określonego typu statystę/statystów. Profesja ta często traktowana jest jako dodatkowa, wspomagająca budżet. Wymaga otwartości, cierpliwości, umiejętności odnalezienia się w różnych, czasem zaskakujących sytuacjach.

Taksator – specjalista od szacowania wartości nieruchomości. Dokonuje wycen typowych – domów, gruntów oraz wycen nietypowych: masztów radiowych, złóż kruszyw, unikalnych maszyn, bunkrów, wraków statków, terenów pod składowiska odpadów itp. Doradza i opiniuje celowość zakupu lub zbycia nieruchomości oraz wykonuje kalkulację opłacalności danej inwestycji. Jest także doradcą w zakresie spraw związanych z interpretacją prawa (również podatkowego) dotyczącego nieruchomości. Wśród cech niezbędnych w tej profesji należy wymienić dokładność, bardzo dobrą znajomość rynku i rządzących nim praw oraz aktualnych tendencji w danej branży. Ten dobrze płatny zawód wykonuje się (po ukończeniu studiów prawniczych) – indywidualnie lub w kancelarii rzeczoznawców majątkowych.

Tanatopraktor – wykonuje zmarłym pośmiertny makijaż i wizaż (tanatokosmetyka). Nierzadko zakłada także zmarłym tropy. Dokonuje rekonstrukcji ciała po wypadku (tanatoplastyka). W razie potrzeby (np. transport) zajmuje się także balsamowaniem ciał (tanatopraksją). Usługi te są dostępne tylko w renomowanych zakładach pogrzebowych. Likwidowanie oznak śmierci i konserwowanie zwłok staje się niemal koniecznością, gdyż wystawianie ciał w domach pogrzebowych staje się coraz bardziej powszechne. Zabiegi te mają na względzie nie tylko estetykę, ale również bezpieczeństwo żegnających. Osoba zmarła wygląda tak, jakby spała, jest upiękuszona ale i odkażona. To unikalny zawód z przyszłością, który można go zdobyć na szkoleniu w Polskim Centrum Tanatopraksji i Tanatokosmetyki, uczącym w Warszawie i Chorzowie balsamacji, toalety i kosmetyki pośmiertnej.

Tester gier – osoba sprawdzająca grę pod kątem wydajności, jakości oraz stabilności, zwykle zatrudniana na cały czas produkcji gry. Ze względu na dostęp do gry na długo przed jej premierą tester zobowiązany jest do podpisania umowy o poufności. Pracuje zwykle w zespole testerów, którego jednym z głównych zadań jest wyszukiwanie błędów w grze, tworzenie raportów w tym zakresie i przekazywanie ich do głównego testera, który przekazuje je dalej do głównego programisty. W tej profesji wskazane jest wykształcenie w zakresie informatyki. Wymaga ona cierpliwości, umiejętności skupienia i analitycznego myślenia. Wbrew pozorom nie wiąże się z relaksem, który daje sama gra, tylko ze żmudną pracą dotyczącą określonej części gry, analizowaniem jej wielokrotnie jeszcze w fazie, kiedy nie wszystko ma taką postać, z jaką mamy do czynienia na półce sklepowej. Profesja ta wymaga ponadto dobrej znajomości j.obcego.

Traffic manager – osoba monitorująca liczbę odwiedzin strony internetowej, analizująca ruch, przemieszczanie się użytkowników na stronie internetowej. Do jego zadań należy sporządzanie raportów i analiz w tym zakresie. Profesja wymaga zatem m.in. dokładności, spostrzegawczości i sumienności.

Trendsetter – człowiek „żywa reklama”. Jego zadaniem jest tworzenie wokół lansowanego na rynku produktu „pozytywnego klimatu”. Podobnie jak zawód coolhuntera – profesja ta stanowi część szeroko zakrojonych działań marketingowych. Zadaniem trendsettera jest bywanie w modnych klubach i promowanie marek, głównie za sprawą własnej charyzmy. W takiej reklamie nie chodzi już o sam produkt, ale o stworzenie mody na jego używanie. Trendsetter to zwykle ubrany zgodnie z najnowszymi trendami bywalec imprez, wyposażony przez pracodawcę w najnowszy model telefonu komórkowego, nowy samochód, będący gwiazdą każdego wieczoru. Trendsetter nawiązuje kontakty z ludźmi i „przy okazji” promuje różne produkty, np. częstuje klubowiczów konkretną marką papierosów, itd. W roli trendsetterów dobrze sprawdzają się m.in. didżeje, dziennikarze telewizji muzycznych, artyści. Trendsetter musi ciągle wyszukiwać swoich potencjalnych naśladowców. W tym celu posługuje się nierzadko fachową literaturą na temat technik manipulacji. Trendsetterzy utrzymują kontakt z poznanymi w klubach „ofiarami”. Gromadzą numery ich telefonów, podtrzymują „niby towarzyskie” kontakty. Aby zostać „żywą reklamą” trzeba być osobą młodą, atrakcyjnym, kreatywną i prezentować tzw. miejski styl.

Underwriter – analizuje, bada i na tej podstawie akceptuje ryzyko konkretnej polisy dla zatrudniającego go zakładu ubezpieczeń. To specjalista ubezpieczeniowy, który ocenia od jakiego rodzaju ryzyka można ubezpieczyć się w danym towarzystwie ubezpieczeń. Akceptuje lub odrzuca ryzyko. Decyduje o podjęciu się lub odrzuceniu przez reprezentowane przez niego towarzystwo, ubezpieczenia danego obiektu, instytucji, osoby itd. W tym zawodzie wymagane są umiejętności analityczne, administracyjne, należy lubić pracę z dokumentacją, a także być sumiennym, dociekliwym. Potrzebne tu są studia z dziedziny ubezpieczeń na poziomie licencjackim lub magisterskim. Underwriter ma również do czynienia z klientami, którzy ubezpieczają rzeczy nietypowe, takie jak włosy – będące elementem wizerunku scenicznej artystki, luksusowe wyposażenie jachtu czy zwierzęta. Wychodząc naprzeciw indywidualnym potrzebom klientów towarzystwa osoba ta musi wiedzieć czy finansowo podołają zobowiązaniom podjętym w polisie i czy będzie to dla nich opłacalne.

Zoopsycholog – psycholog zwierząt, specjalista od zachowań zwierząt, nierzadko nazywany także behawiorystą. Osoba, która pomaga właścicielom zwierząt i ich podopiecznym w lepszym zrozumieniu swoich potrzeb, zachowań i emocji w celu stworzenia satysfakcjonującej relacji. Często potrzebne jest w tym celu usunięcie lub zredukowanie niepożądanych i niepokojących zachowań. Zoopsycholog może także udzielać porad osobom planującym posiadanie zwierzęcia (tak, aby jak najbardziej dopasować ich oczekiwania i styl życia do np. konkretnej rasy zwierząt). Aby wykonywać ten zawód, należy ukończyć kurs (organizowany przez Europejskie Studium Psychologii Zwierząt i Wiedzy Praktycznej). Obejmuje on psychologię psów i kotów, psychologię ludzką, z naciskiem na techniki komunikacji interpersonalnej, studia komunikacji człowiek-zwierzę i relacji rodzina/zwierzę oraz różne metody terapii (behawioralne, poznawcze, systemowe, medycynę naturalną).

Zoofizjoterapeuta – specjalista od rehabilitacji ruchowej zwierząt. Przeprowadza testy sprawności ruchowej zwierząt oraz wykonuje zabiegi fizykoterapii, kinezyterapii i masażu u zwierząt z różnymi schorzeniami mięśniowymi oraz u zwierząt zdrowych celem poprawy ich samopoczucia i kondycji. Przeprowadza także masaż u zwierząt uczestniczących w różnych

zawodach czy sportach. Ustala program ćwiczeń fizjoterapeutycznych indywidualnie dopasowany do stanu zdrowia i sprawności ruchowej zwierzęcia. Aby wykonywać ten zawód należy ukończyć kurs organizowany przez Europejskie Studium Psychologii Zwierząt i Wiedzy Praktycznej.

Opracowanie: Elżbieta Swat-Padrok, Centrum Doradztwa Zawodowego dla Młodzieży